

## **PREMIS RAMON LLULL 2012**

### **Mariano Sacristán**

(Segòvia, 1960-Palma, 2011)

Empresari i expert en noves tecnologies aplicades al turisme i la innovació. Mariano Sacristán va néixer a Segòvia l'any 1960, on va viure i estudiar fins als 22 anys, quan es desplaçà a Mallorca.

Llicenciat en ciències exactes (matemàtiques), va treballar a Canon España i a Nixdorf Computer Siemens a les Balears abans de fundar i presidir la seva pròpia empresa, Sistemas de Gestión, l'any 1991. Aquesta entitat va començar la seva trajectòria com a proveïdora de programari al mercat balear i, a partir de 1997, es va reconduir amb un canvi tecnològic en el camp de les eines client servidor i es va estendre fora de les Illes Balears, concretament a Santo Domingo i República Dominicana. A partir de l'any 1999, l'empresa s'implantà també a altres destinacions turístiques com ara Andalusia, Canàries, Catalunya i Mèxic. A partir de l'any 2005 també arribà a Milà, Buenos Aires, Portugal, Alemanya i Bulgària.

La passada legislatura va fundar i va presidir el clúster Turistec, integrat per empreses i institucions per al desenvolupament de la indústria de la tecnologia per al turisme. Com a president de Turistec, Sacristán va liderar la idea de l'anomenada "tercera onada" de la història turística balear: l'exportació de la tecnologia turística des de les Illes Balears cap a la resta del món.

Entre altres projectes va impulsar la Fundació Centre d'Innovació per a Tecnologies Aplicades al Turisme; el Turislab, laboratori del Parc Bit que enllaça les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) amb les noves tendències del sector turístic, i la instal·lació del Microsoft Innovation Center Tourism Technologies (MICTT) al Parc Bit de Palma.

Va ser ponent en nombrosos congressos i conferències a Espanya, Portugal, Itàlia, Mèxic, República Dominicana, Xile, Argentina, Colòmbia i Panamà, entre d'altres, sobre l'aplicació de la tecnologia en el sector turístic en l'àmbit de les TIC.

Sacristán va rebre els premis següents:

- Premi Microsoft Partner Mundial de l'Any (2009)
- Premi Ejecutivos a la Innovació Tecnològica (2005)
- Premi Navision All Star al millor soci d'Espanya (2002)
- Premi d'Iniciativa Empresarial d'Actualidad Económica a l'empresa més innovadora (2002)

La seva mort sobtada, el 23 de març de 2010, va deixar un gran buit en tots els que el coneixien i en els que ara continuen treballant en el seu projecte.

### **Cossiers de Montuiri**

(1821-fins a l'actualitat)

Els cossiers de Montuïri són una agrupació de balladors formada per sis cossiers, la dama, un dimoni i el flabioler. La dansa forma part dels anomenats balls de figures de les Illes, que també es poden trobar arreu d'Europa. Pel que fa als cossiers de Montuïri, no es varen documentar fins al 1821, any en què participaren en una inauguració de la plaça del poble. Tanmateix, gairebé amb tota seguretat el seu origen és més remot, com ocorre amb altres agrupacions d'aquest tipus.

Les danses interpretades en l'actualitat pels cossiers de Montuïri són: "Flor de murta", "Mestre Joan", "El rei no podia", "La gallineta rossa", "L'obriu-mos", "La dansa nova", "Els mocadors" (antigament també anomenat "El caragolet"), "El mercançó" i "L'oferta". L'any 2011 és recuperà el ball de "Gentil Senyora", que, com antigament, sols es balla el dia de la Mare de Déu d'Agost. Actualment encara no s'interpreta "El ball de la mitjanit", que està en procés de recuperació.

Els cossiers surten a ballar pels carrers del poble els dies 15, 23 i 24 d'agost. El ball s'ha transmès de generació en generació i es té constància que d'ençà del 1821 no s'ha deixat d'interpretar durant les festes patronals de Sant Bartomeu, fet que els distingeix de la resta d'agrupacions de cossiers de l'illa. Una de les figures clau per al manteniment de la dansa el segle XX fou el flabioler Joan Grimalt Pocoví, l'Amo en Niu, qui fou l'encarregat d'ensenyar tots els dansaires des dels anys 20 fins als anys 90.

Avui en dia, a les festes de Sant Bartomeu, una de les figures clau, no tant de la dansa com de la festa, és el dimoni Banyà Verda, que amb les seves encaçades és l'encarregat d'animar les festes patronals de Montuïri.

Però, sens dubte, el més important dels cossiers és el poble de Montuïri, que s'enorgulleix d'aquesta agrupació folklòrica amb un passat més que centenari.

### **Valentí Puig**

(Palma, 1949)

Escriptor, editorialista i corresponal. Valentí Puig va estudiar filosofia i lletres a la Universitat de Barcelona. Des de fa anys, treballa exclusivament com a escriptor i articulista de premsa, en català i en castellà. Ha publicat novel·les, assaigs i poemes. Ha obtingut premis destacats com ara el Ramon Llull, el Josep Pla, el Premi de la Crítica, el Sant Joan i d'altres.

Ha escrit columnes d'anàlisi política i de crítica de llibres per a El País, Diario 16, La Vanguardia, La Gaceta de los Negocios, Avui, El Temps i ABC. Per a ABC fou editorialista, corresponal a Londres, director general de Catalunya i membre del consell editorial. Ha estat comentarista diari de La mañana de la COPE. Pel que fa a La Vanguardia, ara hi publica articles d'opinió sobre política i cultura tres vegades per setmana. A més, ha escrit per a publicacions com Revista de Occidente, Nueva Revista, Letras Libres, Revista de Libros, Cuenta y Razón, Política Exterior, Cuadernos de Pensamiento Político; i també per a The Wall Street Journal i The National Interest. Ha participat en programes destacats de ràdio i televisió.

## **Joan Guaita Esteva**

(Cala Rajada)

Galerista. Joan Guaita començà en el món de l'art amb la seva primera galeria a Madrid. L'any 1988 inaugura una altra a Palma, al carrer Verí, núm. 10.

Fins a l'any 2011, any de tancament de la seva galeria palmesana, s'ha consagrat com un gran galerista per a qui la promoció de l'art contemporani i, sobretot, el seu interès per les corrents plàstiques llatinoamericanes, especialment la cubana, han marcat la seva carrera.

Un dels seus objectius ha estat la recerca de noves tendències i artistes i, en concret, la difusió a Mallorca dels d'àmbit internacional, apropant-los així a l'illa, perquè en poguessin conèixer la cultura i la riquesa natural i artística.

Les exposicions de Guaita han estat centrades artísticament en els moviments coneguts com fluxus i pop. A més, la fotografia ha ocupat un lloc privilegiat en les seves mostres.

Ha viatjat per tot el món exposant en fires nacionals i internacionals com ara Arco, Art Madrid, Corea, Art Cologne, Shanghai, Caracas, Bogotà, Mèxic i Torí.

El galerista s'ha dedicat també a l'edició d'obres i escultures originals en bronze.

Alguns dels artistes que l'han acompanyat durant la seva trajectòria com a galerista han estat: Milton Becerra, José Dámaso, Euphrosyne Doxiadis, Betty Gold, Kcho, Rafael Mahdavi, Martín Mas, Manuel Mendive, Francesc Nadal, Dennis Oppenheim, René Peña, Bernardí Roig, Jesús Soto, Pedro Vidal i Hugo Zapata.

## **Víctor M. Guerrero Ayuso**

(Badajoz, 1948)

Professor de l'àrea de prehistòria del Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts de la UIB.

És llicenciat en història i doctorat en prehistòria i història antiga. Entre els anys 1979 i 1991 va treballar com a professor de geografia i història i com a investigador arqueòleg. L'any 1992 començà la seva tasca docent a la UIB, primer com a professor associat i, des de 1995 fins a la seva jubilació, com a professor titular. Es va doctorar l'any 1993 en prehistòria i història antiga per la UNED.

Ha fet feina en diferents línies d'investigació, entre les quals cal destacar la recerca sobre la prehistòria de les Illes Balears, concretament sobre l'estudi de la navegació prehistòrica. És autor de nombroses publicacions en matèria de prehistòria, i ha estat ponent en molts congressos nacionals i internacionals. També ha liderat nombrosos projectes de recerca nacionals i internacionals i ha estat l'investigador principal del Grup de Recerca Arqueobaleare

de la UIB, mitjançant el qual ha contribuït a la formació de nombrosos investigadors en prehistòria de les Illes Balears, i ha dirigit diverses tesis doctorals. A la vegada, ha dirigit nombroses excavacions arqueològiques que han ajudat a avançar substancialment en el coneixement sobre diferents aspectes de la prehistòria de les Balears, com el fenomen dolmènic, el contacte amb el món feniciopúnic o alguns aspectes de la cultura talaiòtica.

Com a fruit de tota aquesta tasca investigadora, fou acreditat com a catedràtic per l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i l'Acreditació (ANECA) el 2009, i ha estat avaluador de programes i projectes de recerca de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca i membre de l'Institut Italià d'Arqueologia i Etnologia Naval (ISTIAEN), de Venècia.

De manera paral·lela a la seva labor d'investigador ha desenvolupat una tasca activa en la defensa i difusió del patrimoni arqueològic de les Balears. Ha estat membre assessor de les comissions tècniques i ponències de patrimoni del Consell de Menorca i ha participat intensament des del seu inici en el desenvolupament del Parc Arqueològic del Puig de sa Morisca (Calvià).

### **Servei d'Extinció d'Incendis i Salvament (SEIS) d'Eivissa**

El Servei d'Extinció d'Incendis i Salvament d'Eivissa (SEIS) pertany al Consell Insular d'Eivissa, des que fou establert l'1 de maig de 1980. Cobreix tota l'extensió de l'illa, de 542 km<sup>2</sup>, entre els cinc municipis que la integren.

En un principi, el Servei tenia només un sol vehicle i estava cobert únicament per cinc efectius humans que provenien d'Icna. Vuit mesos després, s'hi incorporaren els quatre primers bombers funcionaris, encara que havien de compartir les seves primeres instal·lacions amb la Policia Local d'Eivissa, en el mateix nucli urbà de la ciutat.

A partir d'aquell moment, els seus recursos materials i humans començaren a créixer: l'any 1981 s'incrementà la plantilla amb quatre bombers més i un vehicle; l'any 1982 es va construir l'actual parc de bombers del SEIS, tot això fins a arribar a la situació actual.

El nombre d'intervencions es va incrementar per l'augment dels riscos tecnològics i antròpics, proporcionals a tenir una població creixent en quantitat i una tecnologia molt més àmplia i desenvolupada. Durant els darrers anys, el nombre d'intervencions s'ha estabilitzat gràcies a la prevenció, la millora de les normatives legals i altres factors.

Cal no oblidar la peculiar tipologia de la illa d'Eivissa quant a l'orografia, la gran quantitat i tipus de masses forestals exposades a riscos naturals, etc. Tot això fa que es puguin produir incendis i emergències importants, com varen ser les dels darrers anys amb els incendis forestals de Benirràs, de la serra de Morna i del Salt d'en Serrà – sa Roca Llisa.

El nombre d'intervencions en la darrera dècada i com a mitjana anual quedà establert en 2,07 actuacions diàries. La mitjana anual dels darrers 12 anys ha estat de 754 intervencions per

exercici. Fins que es va crear el Consell Insular de Formentera, també depenia del SEIS d'Eivissa el de l'altra illa pitiüsa, que actualment es autònom.

El parc de bombers està ubicat al km 5,4 de la carretera d'Eivissa a Sant Antoni, a la parròquia de Sant Rafel. Allà es concentren tant els mitjans humans com els materials: vehicles i equipaments. Actualment, els recursos disponibles són els següents:

1. Personal: 39 efectius formen la plantilla del parc de bombers; a més, des de la seu del Consell Insular també es fan feines de suport al Servei —destaca la labor d'un tècnic del SEIS i d'administratiu.
2. Vehicles: vuit camions autobomba pesada, un camió autoescala (AEA), un furgó per a risc químic (FRQ), tres vehicles de transport mixt lleuger (TML), un vehicle de comandament (UMJ) i, en breu, es rebrà un auto amb braç articulat de petites dimensions.

### **Federació de Colles de Ball i Cultura Popular d'Eivissa i Formentera**

(Eivissa i Formentera, 1998)

El 24 de març de 1998 es va constituir la Federació de Colles de Ball i Cultura Popular d'Eivissa i Formentera. El 14 de juliol de 1998 va ser constituïda la primera junta directiva, presidida per Josefa Torres, representant de la colla de Sant Jordi. L'any 2000 va ser presidida per Eduard Sánchez, representant de la colla de l'Horta; entre 2002 i 2007, la presidí Antoni Tur, de la colla des Broll, i actualment, la Federació és presidida per Maria Marí, representant de la colla de Labritja.

La presentació oficial a les Pitiüses va ser amb l'organització d'una festa pagesa a benefici dels damnificats per l'Amèrica Central.

Entre els objectius dels estatuts figura donar suport a les associacions o colles federades, potenciar les activitats promogudes per aquestes i impulsar el coneixement, la investigació i l'estudi del folklore, les tradicions i l'artesanía illenques, tractant de donar-lo a conèixer tant a Eivissa i Formentera com a la resta de l'Estat i a l'estranger.

Des de la seva fundació, la Federació col·labora any rere any en el Festival Folklòric organitzat pel Consell, la trobada d'escoles Junts per la Llengua organitzada per l'APREP i la trobada de pobles organitzada pel Consell.

Des de l'any 2001 organitza les Jornades de Cultura Popular de les Pitiüses amb la intenció de fer una aportació, des de la Federació, a la cultura de les Pitiüses, iniciar una tasca d'investigació folklòrica i difondre tots els elements que integren la cultura popular i les tradicions.

L'any 2007 va rebre la Menció d'Honor de Sant Jordi de l'Institut d'Estudis Eivissencs en representació de totes les colles d'Eivissa i Formentera.

Per primera vegada, i després de signar un conveni amb el Consell d'Eivissa, l'any 2008 va passar de col·laborar a organitzar el Festival Folklòric Mare Nostrum, i a partir d'aquesta data l'ha organitzat cada any.

En l'actualitat la Federació treballa en la recollida d'informació sobre el ball a les diferents colles. Es vol reflectir la forma de ballar de cada una per tal de fer un document amb les generalitats del ball pagès i les particularitats de cada colla. Des de l'any 2009 es duen a terme trobades amb les federacions de Mallorca i Menorca.

A Eivissa i Formentera actualment hi ha 20 colles, de les quals la Federació compta amb 14 colles d'Eivissa, més 1 que està en procés de federar-se, i 2 de Formentera.

### **Vicente Macián, sacerdot diocesà menorquí (a títol pòstum)**

El pare Vicente Macián va morir fa tot just un any a Menorca. Havia nascut a Maó l'1 de novembre de 1927, en una família humil i religiosa. Quan tenia 13 anys va ingressar al Seminari Diocesà de Menorca, on cursà els estudis eclesiàstics d'humanitats, filosofia i teologia. Els va acabar al Seminari de Mallorca i a la Universitat de Salamanca, i els va ampliar amb la llicenciatura de filosofia i lletres a la Universitat de Barcelona.

Va compaginar la seva vocació sacerdotal —sense descuidar-la per res— amb la docència: de fet, va ser professor de llatí, grec i filosofia a l'Institut Joan Ramis i Ramis, igual que al Seminari de la diòcesi. A més, es dedicà al periodisme actiu a les pàgines del diari Menorca aportant notícies de caire religiós i cultural; en aquesta àrea s'ocupà durant una sèrie d'anys de la Delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació i fou membre del Consell d'Administració d'Editorial Menorca.

Però la seva feina no acabà aquí, perquè també va exercir d'ajudant del capellà castrense i fou, així mateix, capellà dels hospitals Verge del Toro i Mateu Orfila. Els qui el coneixien bé diuen que "aquesta intensa vida d'entrega li fer ser molt estimat per tota la societat menorquina". El mateix diari, l'Editorial Menorca, el va guardonar amb el premi Protagonista de la Vida Menorquina 2010, en l'apartat d'activitats socioculturals. L'any anterior, la seva feina i dedicació varen ser reconegudes per la Germandat de Veterans de les Forces Armades i la Guàrdia Civil.

### **Sergi Llull Melià, jugador internacional de bàsquet**

(Maó, 1987)

Sergi Llull es va formar al planter de La Salle Maó, en el qual, en la categoria de cadet, ja va destacar arribant a anotar 71 punts en un partit. En la temporada 2003-04 va ser fitxat pel Bàsquet Manresa i durant dos anys jugà en el CB i Unió Manresana Junior. En la temporada 2005-06 debutà en la Lliga ACB amb el primer equip del Manresa, el gener de 2006. Va passar la temporada següent (2006-07) jugant en la Lliga LEB amb el mateix equip català, fins que el maig de 2007 fitxà pel Reial Madrid. Arribà a l'equip blanc tot just per disputar les

eliminatòries per al títol de la Lliga ACB, el qual aconseguí finalment imposar-se al Winterthur Barcelona en la final.

La temporada 2008-09 va ser un dels jugadors nominats per guanyar el Premi al Jugador Revelació de la temporada en l'ACB. Finalment, acabà empatat en el segon lloc amb Pablo Aguilar i només superat per Brad Oleson.

El juny de 2009 va ser escollit per l'equip Denver Nuggets en la posició número 34 del Draft de l'NBA. Però els Nuggets el varen traspassar al Houston Rockets, equip que des de llavors té els seus drets si el jugador decideix passar a jugar a la lliga professional nord-americana. El 28 de juny, el Reial Madrid amplià el contracte del base espanyol per dues temporades més.

#### *Selecció nacional*

Després d'una gran temporada al Manresa, Sergi va ser convocat a la competició internacional amb la selecció nacional júnior, amb la qual aconseguí l'or a Saragossa 2004. Cinc anys després, debutà amb la selecció absoluta, l'agost de 2009, en el primer partit de preparació per a l'Eurobasket de Polònia: fou davant la selecció de Cuba aportant 7 punts a la victòria d'Espanya per 94 a 57. El setembre de 2009 es proclamà campió d'Europa en la final de l'Eurobasket 2009 disputada en Katowice. El setembre de 2011, dos anys després, tornà a proclamar-se campió d'Europa en l'Eurobasket 2011 celebrat en Lituània.

#### *Clubs en els quals ha jugat*

La Salle Maó (categories inferiors), Finques Olesa (EBA, Espanya), Bàsquet Manresa, Ricoh Manresa (ACB, Espanya) i Reial Madrid (ACB, 2007-ara).

#### *Títols guanyats amb la selecció*

- Campionat d'Europa Sub-18 (2004): or
- Campionat d'Europa Sub-20 (2007): plata
- Medalla d'Or en l'Eurobasket 2009 a Polònia
- Medalla d'Or en l'Eurobasket 2011 a Lituània

#### *Campionats nacionals per clubs*

Amb el Reial Madrid ha estat campió de la Lliga ACB (2006-07), campió de la Copa del Rei (2012), subcampió de la Supercopa (2009), subcampió de la Copa del Rei (2010 i 2011) i, individualment, MVP de la Copa del Rei (2012).

#### **Aires Formenterencs**

(Formentera, 1989)

Aquesta agrupació musical neix a Formentera l'any 1989, formada per Xumeu Juan, Santiago Marí i Xico Ferrer. El mateix any ja enregistraren el seu primer disc, un single amb dues de les

seves primeres cançons. Aires Formenterencs pretén no sols contribuir a la recuperació del folklore popular sinó, així mateix, presentar creacions pròpies, però sempre en el marc de la cultura popular més mediterrània.

Un any més tard, el 1990, ja representaren Formentera en el Dia de les Illes Balears, a Palma. Aquell mateix any compartiren escenari amb artistes com ara Marina Rosell, Maria del Mar Bonet i Joan Manuel Serrat.

El 1992 enregistraren el seu primer elapé, anomenat Mots i acords per penyora, als estudis d'Ona Digital, i representaren les Pitiüses en l'Expo Universal de Sevilla 92.

Un any després, el 1993, va sortir al mercat el seu segon treball, Rosa mar i falzia, que fou presentat a la mostra Cançons de la Mediterrània, a Palma; a més, hi foren elegits Importants del Centenari del Diario de Ibiza. L'Institut d'Estudis Eivissencs els va atorgar la Menció d'Honor de Sant Jordi un any després.

El 1997 enregistraren el seu tercer treball, Pàgines enrere, amb la col·laboració d'Isidor Marí, component i fundador del grup UC.

El 2004 enregistraren el quart treball, Illa endavant —que sortí el mateix any—, amb la col·laboració de Pere Martorell, del grup Xeremiers de Son Roca.

El Consell Insular d'Eivissa i Formentera els atorgà el 2004 la Medalla Commemorativa del 15è aniversari de la seva constitució, en reconeixement a la seva contribució al desenvolupament de l'autonomia a les Illes Pitiüses.

El 2005 actuaren a Atenes i a l'illa de Skiathos (Grècia), amb motiu de l'agermanament entre les illes de Formentera i Skiathos.

El seu cinquè treball, Ombres de llum, sortí el 2010 i l'OCB els atorgà el Premi 31 de Desembre Bartomeu Oliver.

L'any següent feren un treball recopilatori, amb el nom Aniversaris, per tal de celebrar els vint anys de col·laboració mútua amb Ona Edicions Digitals, i reberen el Premi Illes Pitiüses, que atorga el Diario de Ibiza.